

Τίτλος μαθήματος	Μεθοδολογία Έρευνας				
Κωδικός μαθήματος	DLCLIMA501				
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό				
Επίπεδο	Μεταπτυχιακό (μάστερ)				
Έτος/ Εξάμηνο	1^ο έτος/1^ο εξάμηνο				
Όνομα διδάσκοντα/ ουσας	Σπύρος Γαλασιδης				
ECTS	7,5	Διαλέξεις / Βδομάδα	-	Εργαστήριο / Βδομάδα	-
Σκοπός και στόχοι μαθήματος	<p>Η σημασία και ο ρόλος της επιστημονικής έρευνας είναι σήμερα αδιαμφισβήτητος στην κατανόηση του κόσμου που ζούμε, μέσα από την προώθηση της γνώσης, της επιστήμης και της επακόλουθης τεχνολογίας, η οποία αξιοποιεί αποτελέσματα επιστημονικών ερευνών. Η επιστημονική έρευνα είναι ένα λογικό, συστηματικό σχέδιο για την επίλυση ενός ερευνητικού προβλήματος, στο οποίο προσδιορίζονται οι σκοποί και στόχοι της έρευνας, αναδεικνύεται το πλαίσιο και η προσέγγιση του ερευνητή στο υπό διερεύνηση θέμα, εξηγείται ο τρόπος με τον οποίο ο ερευνητής θα πραγματοποιήσει την έρευνά του, περιγράφεται η διαδικασία συλλογής των δεδομένων και η μεθοδολογία ανάλυσης που θα ακολουθηθεί ώστε για να εξασφαλιστεί η αξιοπιστία και εγκυρότητα των αποτελεσμάτων και των συμπερασμάτων της έρευνας, τα οποία εν τέλει υπόκεινται στην κρίση της επιστημονικής κοινότητας.</p> <p>Στο πλαίσιο του μαθήματος Μεθοδολογία Έρευνας γίνεται αρχικά η εισαγωγή των φοιτητών στις βασικές έννοιες της επιστημονικής έρευνας, ως μιας οργανωμένης και κατάλληλα σχεδιασμένης διαδικασίας διεύρυνσης της γνώσης. Δίνεται ο ορισμός της επιστημονικής έρευνας και περιγράφονται τα βασικά χαρακτηριστικά της, παρουσιάζονται οι τύποι της έρευνας και γίνεται διάκριση των ειδών έρευνας, δίνονται εν συντομία οι φάσεις-στάδια υλοποίησης μιας επιστημονικής έρευνας καθώς και οι βασικοί παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή του ερευνητικού θέματος, ενώ περιγράφονται αναλυτικά τα βασικά μέρη μιας ερευνητικής αναφοράς. Εξετάζονται θέματα</p>				

ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας, καθώς η επιστημονική πρόοδος δεν μπορεί παραβλέπει τέτοια θέματα και σε πολλές περιπτώσεις επιστημονικές ανακαλύψεις μπορεί να επηρεάσουν και τις ηθικές απόψεις της κοινωνίας.

Εξετάζεται η σχέση ήθους και επιστήμης και η διαχρονική της εξέλιξη, καθώς και η σχέση του «δέοντος» με την κοινωνική ηθική και συζητείται το θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της ηθικής και δεοντολογίας στην έρευνα.

Παρουσιάζεται μια συνολική επισκόπηση της ερευνητικής διαδικασίας, ώστε να αποκτήσει ο φοιτητής μια συνολική εικόνα του τρόπου ανάπτυξης μιας ερευνητικής πρότασης, των φάσεων που πρέπει να ακολουθηθούν και των διαθέσιμων τεχνικών και εργαλείων. Ακολουθούν οι μέθοδοι συλλογής δεδομένων που παρέχουν το βασικό υλικό για την υλοποίηση μιας έρευνας, τόσο σε έρευνες θετικών όσο και κοινωνικών επιστημών. Εξετάζεται η διαφοροποίηση των μεθόδων, ανάλογα με το σκοπό και το αντικείμενο της έρευνας, παρουσιάζονται και περιγράφονται τα συνηθέστερα εφαρμοζόμενα μέσα συλλογής δεδομένων και δίνονται αναλυτικά παραδείγματα εφαρμογής τους. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο ερωτηματολόγιο ως μέσο συλλογής δεδομένων.

Η επεξεργασία και ανάλυση των δεδομένων γίνεται σήμερα γρήγορα και αποτελεσματικά με τη χρήση εξειδικευμένων λογισμικών τα δημοφιλέστερα από τα οποία παρουσιάζονται και επεξηγούνται, σε συνδυασμό με την απαραίτητη οργάνωση και κωδικοποίηση των δεδομένων.

Οι μέθοδοι στατιστικών αναλύσεων των δεδομένων διακρίνονται σε δύο μεγάλες ομάδες, της περιγραφικής και της επαγωγικής στατιστικής. Στην περιγραφική στατιστική οι φοιτητές/τριες θα γνωρίσουν τις διαδικασίες πρώτης επεξεργασίας των δεδομένων, ώστε να αποκτούν μια εικόνα για τις τιμές των μεταβλητών που έχουν να χειριστούν. Θα εξοικειωθούν με διαδικασίες ταξινόμησης, δημιουργίας πινάκων και ομαδοποίησης και δημιουργίας γραφημάτων παρουσίασης και θα προχωρήσουν σε υπολογισμούς των περιγραφικών στατιστικών στοιχείων των δεδομένων.

Η εμβάθυνση των στατιστικών αναλύσεων θα γίνει με τις μεθόδους επαγωγικής στατιστικής, ώστε είναι δυνατή η εξαγωγή συμπερασμάτων και γενικεύσεων που θα ισχύουν για ολόκληρο τον υπό διερεύνηση στατιστικό πληθυσμό. Οι μέθοδοι ανάλυσης περιλαμβάνουν εκτιμήσεις διαστήματος

	<p>εμπιστοσύνης, ελέγχους υποθέσεων, συγκρίσεις μέσων όρων, συσχέτιση ανάλυση παλινδρόμησης.</p> <p>Η βιβλιογραφική ανασκόπηση ένα σημαντικό στάδιο της επιστημονικής έρευνας, αφού αποτελεί μια διαδικασία επανεξέτασης της ερευνητικής προσπάθειας που έχει ήδη πραγματοποιηθεί και χρησιμοποιείται ως υπόβαθρο για την υλοποίηση μιας νέας ερευνητικής προσπάθειας. Δίνονται οι βασικές κατευθύνσεις, οι τρόποι και τα μέσα ώστε οι φοιτητές να αναπτύξουν τις απαραίτητες στρατηγικές για εντοπισμό, σε βάσεις δεδομένων βιβλιοθηκών και επιστημονικών δημοσιεύσεων, του διαθέσιμου βιβλιογραφικού υλικού για ένα υπό διερεύνηση θέμα.</p> <p>Κεφαλαιοποίηση της όλης ερευνητικής προσπάθειας αποτελεί η αποτύπωση της στη συγγραφή μιας επιστημονικής εργασίας. Εδώ εξετάζονται τα χαρακτηριστικά του ερευνητικού λόγου, που προκύπτουν από γενικά παραδεκτούς επιστημονικούς κανόνες και δίνονται μια σειρά από γενικές κατευθύνσεις για τη συγγραφή και παρουσίαση επιστημονικών εργασιών, με κανόνες οργάνωσης της δομής, των περιεχομένων και της μορφολογίας μιας επιστημονικής εργασίας.</p>
<p>Μαθησιακά αποτελέσματα</p>	<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ορίζουν βασικές έννοιες της επιστημονικής έρευνας • Περιγράφουν τα βασικά χαρακτηριστικά της επιστημονικής έρευνας • Επεξηγούν τα βασικά χαρακτηριστικά της επιστημονικής έρευνας • Περιγράφουν τα βασικά μέρη μιας ερευνητικής αναφοράς • Επεξηγούν τα βασικά μέρη μιας ερευνητικής αναφοράς • Επιλέγουν ποια κεφάλαια μιας ερευνητικής αναφοράς είναι κατάλληλα για διάφορους τύπους ή είδη ερευνών • Σχεδιάζουν επιστημονικές έρευνες τόσο ποιοτικές όσο και ποσοτικές • Συντάσσουν ερευνητικά ερωτήματα σχετικά με ένα ερευνητικό θέμα • Αιτιολογούν την ανάγκη εφαρμογής κανόνων δεοντολογίας στην έρευνα • Υπερασπίζονται βασικές ηθικές και δεοντολογικές αρχές της επιστημονικής έρευνας • Οργανώνουν επιστημονικές έρευνες επιλέγοντας την κατάλληλη μεθοδολογία συλλογής, επεξεργασίας και ανάλυσης δεδομένων • Επιλέγουν την κατάλληλη μέθοδο δειγματοληψίας για να συλλέγουν δεδομένα

- Τεκμηριώνουν την επιλογή δειγματοληπτικού σχεδίου ανά περίπτωση έρευνας
- Συσχετίζουν το μέγεθος του δείγματος με την ακρίβεια και το βαθμό εμπιστοσύνης των εκτιμήσεων
- Καταρτίζουν ερωτηματολόγια ερευνών, συνδυάζοντας βιβλιογραφικές πηγές με παρόμοιες έρευνες
- Αναπτύσσουν ένα μοντέλο οργάνωσης των δεδομένων που θα εξυπηρετήσει την μετέπειτα επεξεργασία και ανάλυσή τους
- Χρησιμοποιούν λογισμικά στατιστικής επεξεργασίας και ανάλυσης δεδομένων
- Διενεργούν ελέγχους εγκυρότητας στα δεδομένα, εντοπίζουν πιθανά λάθη και αιτιολογούν τις αποφάσεις τους για την εγκυρότητα και τη διόρθωση των λαθών
- Εκτελούν διαδικασίες ταξινόμησης και ομαδοποίησης των τιμών των μεταβλητών
- Επιλέγουν και δημιουργούν κατάλληλα γραφήματα, ώστε να παρουσιάζεται με σαφήνεια τα δεδομένα τους
- Επεξεργάζονται δεδομένα με τις κατάλληλες μεθόδους και τα κατάλληλα εργαλεία περιγραφικής στατιστικής
- Επεξηγούν και ερμηνεύουν τα αποτελέσματα επεξεργασίας των δεδομένων
- Αντιπαραβάλλουν αποτελέσματα επεξεργασίας και συμπεραίνουν για ομοιότητες και διαφορές κατά περίπτωση
- Αναλύουν τα δεδομένα επιλέγοντας και εφαρμόζοντας τις κατάλληλες μεθόδους επαγωγικής στατιστικής ανάλυσης
- Χρησιμοποιούν τις κατάλληλες διαδικασίες (εντολές-συναρτήσεις) των λογισμικών για τη διενέργεια των αναλύσεων
- Ερμηνεύουν τα αποτελέσματα των αναλύσεων με ορθολογικά αποδεκτό και επιστημονικά τεκμηριωμένο τρόπο
- Εξάγουν συμπεράσματα και γενικεύσεις επιστημονικά αποδεκτές
- Αναζητούν στοιχεία βιβλιογραφικής ανασκόπησης σε βάσεις δεδομένων βιβλιοθηκών και επιστημονικών δημοσιεύσεων
- Διακρίνουν πλευρές ενός ερευνητικού θέματος και διατυπώνουν λέξεις κλειδιά για την περιγραφή του
- Εξάγουν συμπεράσματα από τη σύνθεση των βιβλιογραφικών πηγών για την υιοθέτηση των κατάλληλων προσεγγίσεων σε ένα ερευνητικό θέμα
- Συγγράφουν μια βιβλιογραφική επισκόπηση για το ερευνητικό θέμα ή για πλευρές αυτού
- Οργανώνουν τη δομή και τα περιεχόμενα μιας επιστημονικής εργασίας
- Τυποποιούν τις βιβλιογραφικές αναφορές σύμφωνα με αναγνωρισμένα διεθνή πρότυπα και τις εισάγουν στην επιστημονική εργασία

	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπονούν μια ερευνητική εργασία προς δημοσίευση 		
Προ-απαιτούμενα	-	Συν-απαιτούμενα	-
Περιεχόμενο μαθήματος	<ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγή στην επιστημονική έρευνα • Ηθική και δεοντολογία της έρευνας • Επισκόπηση της ερευνητικής διεργασίας • Μέθοδοι συλλογής δεδομένων • Το ερωτηματολόγιο ως εργαλείο συλλογής δεδομένων • Προετοιμασία και καταχώρηση των δεδομένων • Περιγραφική Στατιστική • Επαγωγική Στατιστική • Συσχέτιση – Παλινδρόμηση • Βιβλιογραφική ανασκόπηση • Ερευνητικός λόγος και Συγγραφή επιστημονικής εργασίας 		
Μέθοδοι Διδασκαλίας	<p>Εξ αποστάσεως.</p> <p>Το μάθημα θα παράσχει το θεωρητικό υπόβαθρο με σύγχρονες και ασύγχρονες μεθόδους επικοινωνίας. Το σύνολο των μαθησιακών δραστηριοτήτων υποστηρίζεται από ηλεκτρονική πλατφόρμα επικοινωνίας και μάθησης.</p> <p>Οι κύριες μαθησιακές δραστηριότητες του μαθήματος είναι οι εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Μελέτη υποχρεωτικής βιβλιογραφίας του μαθήματος 2. Παρουσιάσεις περιεχομένου ή κύριων σημείων ή συγκεκριμένων μελετών σε διάφορες μορφές (power point, παρουσιάσεις με λόγο, υπομνηματισμένες παρουσιάσεις) 3. Διαδικτυακές συζητήσεις, διατύπωση και επίλυση αποριών σε ειδικό forum 4. Ερωτήσεις, κουίζ, ασκήσεις, κείμενα θέσης κ.ά. αυτοαξιολόγησης. 		

	<p>5. Εκπόνηση εργασιών του μαθήματος</p> <p>6. Συμμετοχή σε επτά τηλεδιασκέψεις</p>
<p>Βιβλιογραφία</p>	<p>Βιβλιογραφία στα Ελληνικά</p> <p>Επιλεγμένα κεφάλαια από τα βιβλία:</p> <p>Λαγουμιντζής, Γ., Βλαχόπουλος, Γ., & Κουτσογιάννης, Κ. (2015). Μεθοδολογία της έρευνας στις επιστήμες υγείας. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. https://hdl.handle.net/11419/5356.</p> <p>Χαλικιάς, Μ., Λάλου, Π., & Μανωλέσου, Α. (2015). Μεθοδολογία έρευνας και εισαγωγή στη Στατιστική Ανάλυση Δεδομένων με το IBM SPSS STATISTICS. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. https://hdl.handle.net/11419/5075.</p> <p>Φλώρου, Γ. (2023). Στατιστικές Μέθοδοι Έρευνας. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. http://dx.doi.org/10.57713/kallipos-230</p> <p>Βιβλιογραφία στα Αγγλικά</p> <p>Επιλεγμένα κεφάλαια από τα βιβλία:</p> <p>Matthew Decarlo. 2018. Scientific Inquiry in Social Work. Open Social Work Education, Roanoke, VA. https://open.umn.edu/opentextbooks/formats/984.</p> <p>Rajiv S. Jhangiani, I-Chant A. Chiang, Carrie Cuttler, & Dana C. Research Methods in Psychology 4th edition. https://kpu.pressbooks.pub/psychmethods4e/</p> <p>Hamed Taherdoost. 2022. Designing a Questionnaire for a Research Paper: A Comprehensive Guide to Design and Develop an Effective Questionnaire. Asian Journal of Managerial Science, 2022, 11, pp. 8. DOI: https://doi.org/10.51983/ajms-2022.11.1.3087 hal-03741836/</p> <p>BARBARA ILLOWSKY, DE ANZA COLLEGE. (2018). Introductory Statistics. OpenStax, Rice University. https://openstax.org/details/books/introductory-statistics.</p>

	<p>Thomas J. Quirk, Meghan H. Quirk, Howard F. Horton. 2021. Excel 2019 for Environmental Sciences Statistics. A Guide to Solving Practical Problems. Springer Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-66277-6.</p> <p>Ratna Tantra. A Survival Guide for Research Scientists. 2019. Springer Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-05435-9</p>
Αξιολόγηση	<p><u>1. Τελική εξέταση (55%)</u></p> <p>Η τελική εξέταση είναι γραπτή εξέταση και προγραμματίζεται μέσα στην εξεταστική περίοδο στο τέλος του εξαμήνου. Η εξεταστέα ύλη προσδιορίζεται από την διδάσκουσα και κοινοποιείται έγκαιρα στους φοιτητές.</p> <p><u>2. Δύο αξιολογητικές εργασίες (10% + 20% = 30%)</u></p> <p><u>3. Τρεις διαδικτυακές αλληλεπιδραστικές δραστηριότητες (5% + 5% + 5% = 15%)</u></p> <p>Όλες οι εργασίες (εκτός από την τελική εξέταση) ανατίθενται και παραδίδονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα, όπου περνούν από έλεγχο λογοκλοπής μέσω του εργαλείου turnitin. Η τελική εξέταση αναπτύσσεται από τη διδάσκουσα και συμπληρώνεται από τους/τις φοιτητές/τριες σε ειδική πλατφόρμα που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τις εξετάσεις.</p> <p>Οι φοιτητές/φοιτήτριες έχουν τρεις (3) εβδομάδες να ολοκληρώσουν και να παραδώσουν την κάθε εργασία (συνολική διάρκεια έξι εβδομάδες) και δύο (2) εβδομάδες για κάθε αλληλεπιδραστική δραστηριότητα. Είναι στη διακριτική ευχέρεια του κάθε διδάσκοντα να αποφασίσει εάν θα δώσει παράταση στην παράδοση των εργασιών.</p>
Γλώσσα	Ελληνικά/Αγγλικά